

Komuniké

Stretnutie predstaviteľov biskupských konferencií stredo-východnej Európy

Zástupcovia episkopátov Slovenska, Českej republiky, Poľska, Maďarska, Chorvátska, Ukrajiny, Slovinska, Bosny a Hercegoviny, Medzinárodnej konferencie sv. Cyrila a Metoda, spolu s čelnými predstaviteľmi CCEE, sa stretli v Bratislave od 6. do 7. septembra 2018. Účastníci stretnutia, spolu s apoštolským nunciom na Slovensku, slávili svätú omšu v Katedrále svätého Martina. Hlavným celebrantom bol kardinál Angelo Bagnasco, predseda CCEE.

Na prehĺbenie otázok, ktoré sa týkajú poslania Cirkvi v stredo-východnej Európe, najmä v oblasti aktuálnych kultúrnych a spoločenských otázok, sa biskupi venovali nasledovným témam:

Za posledné roky diecézy v stredo-východnej Európe vyvinuli viacero aktivít - ako napríklad spoločnú zbierku zorganizovanú v roku 2017 pre obeť vojen na Blízkom východe - a snažia sa prispievať k obnove domov, nemocníc, škôl a celých obcí, aby umožnili návrat utečencov do vlasti. Inštitúcie Katolíckej cirkvi intenzívne pomáhali aj utečencom a migrantom, ktorí prechádzali cez územie ich krajín.

Krajiny stredo-východnej Európy sú negatívne zasiahnuté odchodom mladých ľudí do zahraničia. Nemožno si nevšimnúť, že hlavný dôvod tohto javu spočíva v tom, že krajiny stredo-východnej Európy, napriek spojeniu so západným svetom, v priebehu ostatných 30 rokov neboli integrované ako rovnocenní partneri - a rozdiely v priemerných zárobkoch medzi krajinami európskeho západu a stredo-východu zostávajú enormné. Bude preto nevyhnutné nájsť iný spôsob integrácie týchto krajín do západného sveta: taký spôsob, ktorý lepšie zabezpečí rovnakú dôstojnosť daných krajín a ich obyvateľov.

Biskupi sa obracajú aj na vlády svojich krajín so žiadosťou, aby venovali väčšiu pozornosť reforme vzdelávania, ako aj mladým, ktorí neraz opúšťajú vlast kvôli slabším sociálnym podmienkam a hľadajú prácu v zahraničí, kde môžu nájsť lepšie sociálne istoty pre manželstvo a rodinu. Biskupi majú nádej, že aj blížiaci sa Synoda biskupov o mládeži a pastoračii povolání prinesie mnoho užitočných impulzov pre život Cirkvi.

Spoločnosť, v ktorej mnohí podliehajú konzumizmu, čoraz viac čelí riziku, že sa zachová nespravodlivo voči tým, ktorí sa - v duchu súčasnej mentality - zdajú byť zbytoční, pretože nedokážu zvyšovať produkciu. Spoločnosť sa nemôže zrieknuť vlastných členov len preto, že nie sú schopní podať výkon. Biskupi apelujú na verejných predstaviteľov, aby zabezpečili adekvátne podmienky na poskytnutie dôstojnej starostlivosti o chorých, starých a tých, čo žijú na okraji spoločnosti. Treba urobiť všetko preto, aby títo ľudia mohli žiť dôstojný život a napriek obmedzeniu boli spoločnosťou vnímaní ako jej rovnocenní členovia. Na zlepšenie všetkých týchto okolností je však nevyhnutné, aby sa v ekonomických vzťahoch západného sveta ku krajinám stredo-východnej Európy pristupovalo rovnocenne.

Európa sa radikálne zmenila po páde železnej opony. Znovu-nadobudnutá sloboda národov stredo-východnej Európy je dôvodom na radosť. Zároveň si však biskupi uvedomujú, že mnohí obyvatelia ich krajín cítia veľkú neistotu. Migračná kríza ukázala, že nie je ľahké

prekonať mentálne a kultúrne rozdiely, ktoré existujú medzi Východom a Západom. Biskupi sú si ale vedomí nevyhnutnosti spolupráce. Nie je možné zostať nevšímavými voči osobám, ktoré sa - pri hľadaní lepšej budúcnosti pre seba a svoje rodiny - ocitli v ohrození života alebo trpia hladom či biedou. Treba urobiť všetko pre pomoc krajinám, z ktorých pochádzajú - na vyriešenie tých problémov, ktoré vyvolávajú migráciu.

Biskupi sú tiež znepokojení šírením ideológie gender, ukrytej okrem iného v známom Istanbulskej dohovore. Treba urobiť všetko, aby sa Európa vrátila k svojim prirodzeným a kresťanským koreňom. Jej inštitúcie, vrátane súdov, by mali rešpektovať autonómiu krajín stredo-východnej Európy v kultúrnej a etickej oblasti. Znepokojenie vyvolávajú najmä nadnárodné rozhodnutia, ktoré nanucujú, často nepriamym spôsobom, riešenia v protiklade s ústavami a kultúrami jednotlivých krajín - čím prehľbujú rozdelenie a pôsobia proti integrácii. Biskupi žiadajú predstaviteľov vlád, aby odmietli ratifikovanie Istanbulskej dohovoru, alebo aby stiahli svoj podpis.

Katolícka cirkev chce prispievať k európskej integrácii a zmierňovať spoločenské napätie. Pripomínajúc si slová pápeža Františka, že "Boh je vzdialený zlu, ale blízky tým, čo trpia"¹, biskupi sa modlia za každého, kto sa ocitol v ťažkostiach a chcú neustále pomáhať všetkým, ktorí to potrebujú.

¹ Homília pri slávení svätej omše v Carpi, 2. apríla 2017